§ 105
Yttrande över remissen Granskning av förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen
FSN 2025-0279

Sammanfattning
Fastighets- och servicenämnden har beretts möjlighet att yttra sig över remiss – Granskning av förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (RS 2025-0095). Aktuellt yttrande avser endast fastighetsverksamheten, för serviceverksamheten avstår fastighets- och servicenämnden att besvara remissen.

Beslutsunderlag
- Förvaltningschefens tjänsteutlåtande
- Missiv granskning av förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen
- Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen - granskningshandling
- Demografiskt bostadsbehov i Stockholmsregionen 2022 – 2060
- Långsiktigt utvecklingsbehov av transportsystemet i Stockholmsregionen
- Hållbarhetsbedömning med strategisk miljöbedömning av regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen
- Riksintressen i regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen

Yrkanden
Ordförande Jens Sjöström (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslut
Fastighets- och servicenämnden beslutar följande.

1. Förvaltningschefens tjänsteutlåtande (FSN 2025-0279) utgör fastighets- och servicenämndens yttrande över remiss - granskning av förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen.

Sverigedemokraterna, Moderaterna och Kristdemokraterna deltar inte i beslutet.

Särskilt uttalande
Ledamot Håkan Johansson (SD) anmäler ett särskilt uttalande från Sverigedemokraterna (bilaga).
Ledamot Fredrik Wallén (KD) anmäler ett särskilt uttalande från Kristdemokraterna (bilaga).
Ersättare Mardoukh Ahi (L) anmäler ett ersättaryttrande från Liberalerna (bilaga).

Skickas till
Regionstyrelsen
Locum AB
Akt

Region Stockholm

Sverigedemokraterna Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE
2025-09-24 FSN 2025-0279

Fastighets- och servicenämnden
Ärende 14

Yttrande över remissen Granskning av förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen

Sverigedemokraterna ser behovet av långsiktig planering för Stockholmsregionens utveckling och delar bedömningen att en samlad strategi är nödvändig för att möjliggöra stabil och ansvarsfull tillväxt. Den remitterade handlingen präglas dock i betydande delar av övergripande formuleringar och ett brett anslag som riskerar att bli svårtolkat vid genomförande. Brist på konkretisering gör att underlaget i högre grad framstår som en vision än som ett styrande planeringsdokument.

Vidare bedömer vi att de sociala och socioekonomiska skillnader som uppmärksammas behöver analyseras djupare och kopplas tydligare till föreslagna prioriteringar. Avvägningar mellan förtätning och bevarande av grönområden, liksom mellan olika transportpolitiska mål, bör redovisas mer öppet och med klargjorda konsekvenser för berörda delar av länet.

För Sverigedemokraterna är det avgörande att regionens utvecklingsarbete utgår från invånarnas faktiska behov och att planeringen ger operativ vägledning. Mot denna bakgrund finner vi inte skäl att i nuläget tillstyrka förvaltningens förslag till yttrande och väljer att inte delta i beslutet.

Kristdemokraterna

SÄRSKILT UTTALANDE
2025-09-24

FSN 2025–0279

Fastighets- och servicenämnden
Ärende 14

Yttrande över remissen Granskning av förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen

Kristdemokraterna har tagit del av förvaltningens bearbetning av granskningshandlingen av ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen. Vi vill i samband med detta lyfta betydelsen av attraktiva bostäder som det stora flertalet människor efterfrågar. Undersökningar visar att människor i hög grad vill bo i eget hus med trädgård. Det har under senare år byggts en del flerlägenhetshus i regionen men byggnationen av enfamiljshus i attraktiva lägen är långt ifrån tillräcklig för att möta efterfrågan.

Regionen och kommunerna behöver i planeringen av nya bostadsområden också ta i beaktan olika gruppers särskilda behov och önskningar, exempelvis genom att erbjuda lättillgängliga bostäder till äldre.

Stockholms län innehåller också en stor variation när det gäller livsvillkor, natur, stad och landsbygd, boendemöjligheter, utbildningsnivå, människors upplevelser av trygghet och gemenskap. För att möta denna variation behöver regionen inom sina respektive ansvarsområden verka för att minska de inomregionala och mellanmänskliga klyftorna.

Kristdemokraterna ser med oro på hur samhällsutvecklingen inom många områden går åt fel håll. Andelen elever som klarar gymnasiet inom utsatt tid minskar. Att en hög andel av medborgarna upplever tillhörighet och delaktighet i samhället är avgörande för att minska klyftor inom till exempel utbildnings- och arbetsmarknadsområdet. Att människor har ett arbete att gå till är viktigt för att motverka de senaste årens brottsutveckling. Inom regionens verksamheter behöver Region Stockholm på allvar bekämpa och hantera en växande välfärdsbrottslighet.

Den nationella och internationella tillgängligheten till regionens flygplatser Arlanda och Bromma är centralt för näringslivets konkurrenskraft. Vi ser att Region Stockholm behöver verka för att utveckla både Bromma och Arlanda flygplatser parallellt. Båda flygplatserna behövs och särskilt Bromma har potential att utvecklas till en viktig citynära hub för klimatneutralt elflyg och drönartransporter.

Gälande Arlanda så behöver tillgängligheten till flygplatsen stärkas. Kollektivtrafiken till Arlanda måste bli mer pålitlig genom att järnvägen rustas upp och avtalet med A-train omförhandlas. Det är av högsta prioritet att stationsavgiften för avstigning med pendeltåget tas bort. E4:an från Upplands Väsby och norrut mot flygplatsen behöver breddas (och eventuellt kompletteras med ett särskilt busskörfält) för att skapa redundans för biltrafiken.

Vi står inför betydande klimat- och miljöutmaningar som vi alla behöver adressera för att minska koldioxidutsläppen. En pålitlig elförsörjning med kärnkraften som bas är nödvändigt när invånare och näringsliv ställer om. Inom regionens verksamheter ser vi positivt på cirkulära lösningar och återbruk av material när det passar och patientsäkerheten tillåter.

Fredrik Wallén
Kristdemokraterna

SÄRSKILT UTTALANDE
2025-09-24

FSN 2025-0279

Liberalerna (ersättaryttrande)

Fastighets- och servicenämnden
Ärende 14

Yttrande över granskning av förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen

Den 3 juni fattade regionstyrelsens infrastruktur- och regionplaneringsutskott beslut om granskningsversionen av förslaget till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen. I samband med detta lämnade Liberalerna in ett särskilt uttalande där vi redogjorde för vår syn på planen och vad som saknas. Vi hänvisar till det uttalandet: (RS 2025-0095, §28).

Fastighetsverksamheten genom Locum AB
Handläggare

TJÄNSTEUTLÅTANDE

2025-09-24

FSN dnr 2025-0279

Klass: K1

Fastighets- och servicenämnden

Yttrande över remiss - Granskning av förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen

Ärendebeskrivning

Fastighets- och servicenämnden har beretts möjlighet att yttra sig över remiss – Granskning av förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (RS 2025-0095). Aktuellt yttrande avser endast fastighetsverksamheten, för serviceverksamheten avstår fastighets- och servicenämnden att besvara remissen.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande
Missiv granskning av förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen
Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen - granskningshandling
Demografiskt bostadsbehov i Stockholmsregionen 2022 – 2060
Långsiktigt utvecklingsbehov av transportsystemet i Stockholmsregionen
Hållbarhetsbedömning med strategisk miljöbedömning av regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen
Riksintressen i regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen

Förslag till beslut

Fastighets- och servicenämnden föreslås fatta följande beslut.

1. Förvaltningschefens tjänsteutlåtande (FSN 2025-0279) utgör fastighets- och servicenämndens yttrande över remiss - granskning av förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Fastighets- och servicenämnden har beretts möjlighet att yttra sig över remiss - Granskning av förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (RS 2025-0095).

Fastighetsverksamheten anser att granskningsförslaget lyckats identifiera Stockholmsregionens styrkor och utmaningar väl. Fastighetsverksamheten

anser vidare att en viktig pusselbit för att kunna uppnå målen i utvecklingsplanen är att fastighetsverksamheten fortsatt ska kunna utveckla och tillhandahålla hållbara vårdmiljöer som är attraktiva och säkra för såväl patienter, personal och besökare. Det är en förutsättning att viktig infrastruktur och viktiga anläggningar som kan kopplas till vården fortsatt kan utvecklas för att helheten ska kunna uppnå ett bra resultat.

Fastighetsverksamheten anser vidare att det är bra om kommunerna kan värna samhällsviktiga verksamheter. En framtida flexibilitet i de juridiska systemet t.ex. detaljplanehandläggning behöver säkras så att de samhällsviktiga verksamheterna kan ställas om vid förändrade behov. Det kan till exempel åstadkommas genom effektiv fastighetsplanering, flexibilitet i detaljplanehandlingar samt i andra styrande handlingar.

Gällande förslagets fokus på hållbarhet, ser fastighetsverksamheten positivt på den långsiktiga planen för länet som samlar många olika perspektiv och därmed ger en bra helhet.

Det är utmärkt att förslaget tar upp frågor kring beredskap och civilt försvar och ger det utrymme.

Bakgrund

Regionledningskontoret remitterar för yttrande - Granskning av förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (RS 2025-0095).

Den nuvarande regionala utvecklingsplanen antogs av regionfullmäktige i november 2019. Planen gäller till och med hösten 2026. I budget för år 2022 (RS 2020-0775) gavs uppdraget till dåvarande tillväxt- och regionplanenämnden att påbörja arbetet med att revidera och uppdatera den regionala utvecklings-planen för Stockholmsregionen. Nu finns en granskningshandling av ett förslag till ny regional utvecklingsplan framtagen. Granskningshandlingen är ett resultat av den omfattande samrådsprocess som avslutades med en skriftlig samrådsremiss år 2024. Regionstyrelsens infrastruktur- och regionplaneringsutskott fattade den 3 juni beslut om att sända ut granskningshandlingen på remiss. Syftet med granskningen är att kvalitetsgranska planens innehåll.

Överväganden

Fastighetsverksamhetens uppdrag genom Locum AB innebär att utveckla, förvalta, bygga och hyra ut lokaler i regionens vårdfastigheter. Särskild

uppmärksamhet har därför ägnats åt hälso- och sjukvård, robusthet, klimatpåverkan, besöksströmmar och kommunikationer samt säkerhet och beredskap.

Fastighetsverksamheten anser att granskningsförslaget lyckats identifiera Stockholmsregionens styrkor och utmaningar väl och håller med om att det är viktigt att bygga vidare på styrkorna för att Stockholmsregionen ska vidhålla sin attraktivitet. Fastighetsverksamheten anser också att en viktig pusselbit för att kunna uppnå målen i utvecklingsplanen är attfastighetsverksamheten fortsatt ska kunna utveckla och tillhandahålla hållbara vårdmiljöer som är ändamålenliga och säkra för såväl patienter, personal och besökare.

Ur både ett beredskaps- och vårdfastighetsperspektiv är fastighetsverksamheten positiv till att planen har kartor där regionens sjukhus framgår. Regionala stadskärnor är viktig för att bidra till en tillgänglig och jämlik vård. För att förbättra läsbarheten i kartan som redovisar lokalisering av akutsjukhus, närsjukhus och närakuten vore det önskvärt med en större färgskiftning dem emellan.

Det är en förutsättning att viktig infrastruktur och viktiga anläggningar som kan kopplas till vården fortsatt kan utvecklas för att helheten ska kunna uppnå ett bra resultat. Därför uppskattar fastighetsverksamheten att utvecklingsplanen beskrivit vad samhällsviktig verksamhet kan innebära och att det lyfts fram att vård och katastrofmedicinsk beredskap ligger inom begreppet. Anläggningar och infrastruktur som kan behövas för den prehospitala vården, till exempel för den vägburna ambulanssjukvården liksom den helikopterburna sjukvården, kan behöva säkras utanför region- och stadskärnorna. De utgör viktiga funktioner för att vårdmiljöerna ska kunna vara robusta och attraktiva och som behövs för att kunna nå målen i utvecklingsplanen, till exempel mål 2.1 - Stockholmsregionen har ökat sin förmåga att bedriva samhällsviktig verksamhet i fredstida kriser och höjd beredskap.

Fastighetsverksamheten anser att det är av yttersta vikt att kommunerna kan värna samhällsviktiga verksamheter. En framtida flexibilitet i de juridiska systemet t.ex. detaljplanehandläggning behöver säkras så att de samhällsviktiga verksamheterna kan ställas om vid förändrade behov. Det kan till exempel åstadkommas genom effektiv fastighetsplanering, flexibilitet i detaljplanehandlingar samt i andra styrande handlingar.

För att kunna uppnå de mål och strategier som anges i den regionala utvecklingsplanen krävs dialoger mellan olika samhällsaktörer. Fastighetsverksamheten ser positivt på att detta lyfts i den regionala utvecklingsplanen och vill framhålla att det är av stor vikt att

fastighetsverksamheten och vårdaktörer bjuds in i tidiga dialoger när utvecklingsplanen realiseras i olika delar. Det är bra om representanter för vården bjuds in i samtal även för områden som inte ligger i direkt anslutning till vårdområden, men som likväl kan påverka vårdtagare, personal eller besökare till vårdområdena.

Gällande förslagets fokus på hållbarhet, ser fastighetsverksamheten positivt på den långsiktiga planen för länet som samlar många olika perspektiv och därmed ger en bra helhet.

Det är utmärkt att förslaget tar upp frågor kring beredskap och civilt försvar och ger det utrymme. Att beredskapen kommer in i den långsiktiga planeringen är en förutsättning för att den fortsatta uppbyggnaden av totalförsvaret ska fungera. Samtidigt ser fastighetsverksamheten att det finns ett behov av att ännu tydligare betona att det framgent kommer att krävas krävas prioriteringar mellan olika motstridiga intressen, till exempel mellan miljömål och robusthetshöjande åtgärder.

I planen illustreras de internationella, nationella och övriga regionala målen som utvecklingsplanen förhåller sig till i en tabellen. I tabellen beskrivs säkerhet och robusthet som ett nationellt mål men inte som ett EU-mål. Fastighetvserksamheten vill därför lyfta att EU har krav och förväntningar på civil beredskap för sina medlemsländer, särskilt efter lanseringen av den nya beredskapsunionsstrategin i mars 2025. Utöver detta saknas även de krav på beredskap som NATO ställer på Sverige.

Miljökonsekvenser
Beslutet medför oförändrade miljökonsekvenser.

Ekonomiska konsekvenser
Beslutet medför oförändrade ekonomiska konsekvenser.

Victoria Hörnedal
Förvaltningschef

Beslutsexpediering:
Regionledningskontoret, registrator
Akt